

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst A Din 2.-, do 100 vrst A Din 2.50, od 100 do 300 vrst A Din 3.-, večji inzerati petih vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni iavek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/L — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

USODNE ODLOČITVE V ŽENEVI

Izredno zasedanje sveta Društva narodov — Odločitev o razorožitvi — V razpravo pride tudi madžarska pritožba proti Jugoslaviji — Sestanek Male antante

Beograd, 25. maja. Drevi odputuje v Ženevo zunanji minister g. Jevtić, da prisostvuje izrednemu zasedanju sveta Društva narodov odnosno predsedstva razorožitvene komisije, ki se sestane 28. t. m. Iz Ženeve bo g. Jevtić odputoval v Pariz, da na povabilo francoske vlade službeno poseti francosko prestolnico.

Izredno zasedanje sveta Društva narodov, ki se prične v Ženevi 30. maja, je tudi po svojem značaju izredno. Formalno je sklicano zasedanje zaradi dveh mednarodnih problemov, to je zaradi spora med Bolivijo in Paragvajem ter zaradi saarskega vprašanja, toda v resnici se bo svet Društva narodov bavil s še važnejšimi vprašanji, ki bodo šele v teku zasedanja prišla na dnevni red.

Pred sestankom sveta Društva narodov se sestane 28. t. m. v Ženevi tudi predsedstvo odnosno splošna komisija razorožitvene konference. Odloča-

ti bo morala o težavnem problemu: ali naj se delo razorožitvene konference nadaljuje, ali pa naj konferenca likvidira in vrne svoj mandat svetu Društva narodov. Pogajanja, ki so se o tem vršila med vesilami, so prišla na mrtvo točko. Francija slej ko prej vztraja na svojem stališču, ki ga je zavzela v svoji spomenici 17. aprila. V tej spomenici je Francija obvestila angleško vlado, da se Nemčija javno oborožuje, da se to vidi iz njenega vojnega proračuna, zaradi česar zahteva Francija nove garancije za svojo varnost, predno bi se odločila za splošno razorožitev. Angleška vlada je, kakor znano, odklonila vsako nadaljnjo jamstvo, češ da je locarnski sporazum že dovoljno jamstvo. Francoska vlada se s tem ni zadovoljila. Hitler in Mussolini sta se med tem sporazumela glede italijanskega predloga, ki predvideva enakopravnost v oboroževanju.

V takem položaju se sestane v Že-

nevi splošna razorožitvena komisija. Tega zasedanja se bodo udeležili voditelji francoske in angleške zunanje politike. Sestanek splošne komisije bo usodne važnosti za vprašanje razorožitve, kajti če ne pride do sporazuma glede nadaljevanja dela razorožitvene konference, ne bo preostalo nič drugega, kakor da konferenca vrne Društvu narodov svoj mandat. Splošna komisija mora v teku par dni, dokler bo zasedal svet Društva narodov, sprejeti odločitev v enem ali drugem smislu.

Pri tej priliki se bo v Ženevi zbralo izredno veliko število zunanjih ministrov držav, ki so članice Društva narodov. Sestali se bodo v Ženevi tudi vsi zunanji ministri Male antante in balkanskega pakta, ker je na dnevnem redu izrednega zasedanja sveta Društva narodov med drugim tudi pritožba Madžarske, v kateri obtožuje Jugoslavijo zaradi obmejnih incidentov.

Kmetijski svet

Pri kmetijskem ministrstvu se ustanovi poseben posvetovalni odbor 16 imenovanih članov

Beograd, 24. maja. AA. Kmetijski minister g. Juraj Demetrović je na podlagi pooblaštil ministrskega sveta od 23. t. m. predpisal uredbu o kmetijskem posvetovalnem odboru. Uredba določa med drugim:

Pri kmetijskem ministrstvu se v svrhu pospeševanja kmetijstva in izboljšanja pogojev za njegovo kar nairacionalnejšo eksploatacijo ustanovi kmetijski posvetovalni odbor. Njegova naloga je, dati kmetijskemu ministru strokovno mnenje o vprašanih s področja kmetijstva, ki pridejo na dnevni red sej.

Posvetovalni odbor sestoji iz 15 članov. Devet članov bo imenovanih iz vrst najuglednejših poljedelcev vsake banovine; dalje bodo v odboru po en profesor kmetijsko - gozdarske fakultete v Beogradu in kmetijsko - gozdarske fakultete v Zagrebu, en profesor veterinarske fakultete, en član uprave trgovskih zbornic, en član cen-

trale industrijskih korporacij in en član upravnega odbora zveze kmetijskih zadrug. Člane posvetovalnega odbora imenuje kmetijski minister za dobo 2 let.

Seje odbora sklicuje in jim predseduje kmetijski minister. Odrediti pa sme svoje-za pomočnika ali enega izmed načelnikov ministrstva, da ga nadomešča in predseduje sejam, če sam ne iz utegnil. Seje odbora ne smejo trajati delj ko 3 dni pri enem zasedanju. O sejah se vodi zapisnik.

Za vodstvo poslov upravnega značaja se ustanovi pri oddelku za agrarno politiko kmetijskega ministrstva tajništvo odbora. Osebe tajništva imenuje kmetijski minister. Članom odbora, ki žive v Beogradu, pripada na račun dnevnice 200 Din za sejo, tistim članom, ki niso iz Beograda, pa povrnitev potnih stroškov in 300 Din dnevnice.

Sokolski okrožni zlet na Vrhniki

Ob priliki otvoritve novega Sokolskega doma na Vrhniki priredi ljubljansko sokolsko okrožje celodnevni zlet, združen z veliko javno telovadbo vseh oddelkov. Priprave za to sokolsko slavo je v neposredni bližini naše zapadne meje so v polnem teku, in po pripravah sodeč, bo to zlet, kakršnega Vrhnika še ni doživela. Okrožni tehnični odbor je zastavil vse svoje sile, da bo na zletu nastopilo čim večje število telovadečega članstva, naraščaja in dec. Po deodanih prijavah bo vseh telovadečih približno 2500, število, s katerim se je navadno nastopalo na večjih župnih zletih.

Tudi vrhniki Sokol se temeljito pripravljaja na ta slavnostni dan, ko se bodo odprla vrata nove sokolske trdnjave. Društvena uprava je organizirala posebno zletne odseke, ki delujejo s polno paro tako, da bodo zadovoljili vse posetnike zleta. Največ posla ima prehranjevalni odsek, ki bo moral prehraniti vse udeležence zleta. V to svrhu je stopil v stik z vsemi vrhnikiškimi gostilničarji, ki bodo po nizki ceni nudili okusno in izdatno hrano, dočim bo naraščaja in deo prehranil vrhnikiški Sokol sam. Cene prehrani bomo še naknadno objavili; cena kosila se bo gibala okrog 8 Din.

Telovadišče bo na Lenarčičevem travniku ob Ljubljani ter bo imelo prostora za nastop 600 telovadev hkrati, dočim bo veselični prostor na novem letnem telovadišču za Sokolskim domom. Opozorjamo tudi na to, da se bodo na telovadišču točile samo brezalkoholne pijače.

Strela zažiga

Trebnje, 24. maja.

V sredo je divjal po Trebnjem in okolici proti večeru silen vihar in je med gromenjem in nalivom udarjala zjad tu zjad tam tudi strela. Nad trebnjsko okolico so se zbrali črni oblaki, ki niso obetali nič dobrega. Okrog 6. zvečer se je po silnem gromenju vila plaha Okoli pol 7. je silen trosek zaznamil, da je udarila strela v najbližji okolici, in res so se istosopno pokazali 35 metrov dolgo gospodarsko poslopje, Uhan Marije iz Rodin. Požar je mahoma objel 35 metrov dolgo gospodarsko poslopje, pod, drvarnico in listnico. Vse te objekte je požar uničil do tal in je med drugim zgorelo tudi mnogo gospodarskega orodja. Skoda je velika, dočim je bila posetnica zavarovana le za malenkostno vsoto. Prihiti so takoj gasilci iz Pomle v z motorno brigadno, ki so gasili in omejevali požar, da se ni širil na sosedna poslopja. Prispehi so tudi gasilci z motoriko in reševalnim avtomobilom iz Trebnjega in z združenimi močmi se je končno posrečilo požar omesti.

Istosopno je strela udarila v kozolec posetnika Janeza Kastelica iz Velike Sevnice. Kozolec je popolnoma pogorel in ga ni bilo mogoče rešiti, četudi bi bili navzoči gasilci, ki so na gasili v Rodinah Skoda, ki je trpi Kastelic, je tudi velika, zavarovan je bil pa le za 100 Din.

Zopet požar

Kranj, 25. maja.

V torek ponoči je izbruhnil požar pri posestniku Zupan Mariji na Primskovem pri Kranju. Gorati je začelo sredi poslopja v Šupi, ki je bila polna suhega listja in drv. Ker so pa hiše, hlev, šupa in pod pol eno streho, je plamen hipoma zajel ves objekt, zlasti še, ker je poslopje deloma krito s slamo. Prva je opazila požar neposredna sosedja Poločnikova in pričelet klicati na pomoč. Šele na klicanje se je zbudila pogorelka, bila pa je tako zmedena, da ni mogla odpreti vržnih vrat, temveč jo je moral osred Staro potegniti ven skozi okno, ki ga je poprej razbil. Kmalu so prihiti domači gasilci in se gasili iz Kranja, ki so ogni v razmeroma kratkem času lokalizirali in pogasili. Kljub temu pa je Zupanovi požorel ves lesen del stavbe s podstrešjem vred, le soba v hiši s strepi in oprema je ostala neopokodovana. Poleg tega je pogorela slama in seno, ena slamoreznica in 4 kokeši, tako da znaša škoda 25.000 Din, ki je delno krita z zavarovalnino.

Domnevalo je, da nastal požar po nesrečnem naključju. Najbrž je vinjen popelnik — poslopje stoji namreč tik ob cesti Kranj-Preddvor — ki se je vračal iz Kranja ali z veselic na Primskovem, odšel v Šupo in zadržal s tlečo cigareto, tako da se je vnelo suho listje. Ker so požar opazili šele, ko je bil že srednji del v plamenih, je pač mogoče, da je storilec neopazno pobegnil.

Francoski zlati zaklad

Pariz, 25. maja. AA. Po tedenskem poročilu francoske narodne banke se je v tednu od 11. do 18. maja t. l. zlata podlaga banke zvišala v primeri a stanju prejšnjega tedna za 47.228.696 frankov in znaša 77.006 milijonov frankov.

LJUBLJANSKA BORZA

Devize. Amsterdam 2811.51—2833 87, Berlin 1339.03—1349 83, Bruselj 796.97 do 800.85, Curih 1106.96—1118 86, Londagn 172.86—174.46, New York 3374.94—3403 23, Pariz 224.99—226.11, Praga 142 01—143 87, Trst 289.46—291.86 (premijsa 28.6%). Avstrijski šiling v privatnem klistingu 9 35 do 9.45.

INOZEMSKÉ BORZE

Curih. Pariz 20.30, London 15.63, New York 307.—, Bruselj 71.90, Milan 26.16, Madrid 42.10, Amsterdam 208.55, Berln 121.—, Dunaj 57.35, Praga 14.28, Vaskava 58.10, Bukarešta 3.06.

Zaščita domače obrti v Turčiji

Ankara, 25. maja. AA. Anatolska agencija poroča: Ministrski svet je odobril pravilnik k zakonu o izpravitvi nekaterih obrti in poklicih odkoder bodo izključeni tuji državljani. Po tem pravilniku bodo morali vsi tujci, ki se zdaj bavijo v Turčiji s temi poklici odnosno obrti, likvidirati svoje posle do maja prihodnjega leta v posebnih rokih, določenih za vsak poklic posebej.

Povečanje belgijske vojske

Pariz, 25. maja. AA. Iz Bruslja poročajo, da so na večerajšnji popoldanski seji belgijskega parlamenta z 81 glasovi proti 67 glasovom sprejeli načrt zakona vojnega ministrstva, po katerem se začasno zviša sedanje število stanje belgijske vojske z ustanovitvijo novega polka, ki se bo imenoval 14. pehotni polk. Novi belgijski zakon je utemeljen s tem, da med leti 1935 in 1941 ne bo zadosti rekrutov zaradi padca porodov kot posledice svetovne vojne.

Podaljšanje vojaške službe v Franciji

Pariz, 25. maja. r. Radikalno-socialistična zbornična francija se je danes bavila s postopanjem poslanca Bernierja, ki bo v kratkem interpelliral vlado o njeni vojaški politiki, zlasti o njenih namerah glede podaljšanja vojaške službene dobe, ter bo poudarjala potrebo in možnost, da se ohrani enoletna službena doba. V debati se je pokazalo, da je radikalna stranka v celoti sicer proti uvedbi dveletne službene dobe, da pa pri večini poslanec zvišanje službene dobe na 18 mesecev ne bi naletele na velike težkoče. Frakcija je sklenila storiti, kar je mogoče, da se v tkzv. kritičnih letih 1935 do 1939 doseže varnost državne obrambe tudi brez podaljšanja službene dobe. Zato je pooblastila poslanca Bernierja, naj posreduje pri vladi in dobi pojasnilo o namerah vojnega ministrstva v vprašanju službene dobe.

Utrjevanje francoske meje

Pariz, 25. maja. r. Vojni odbor zbornice je danes proučil od vlade predloženi dodatni program o obmejnih utrdbah, ki zahteva kredite v višini okoli poldruce milijarde. Poslanec Fabry je poročal o svojem potovanju na vzhodno mejo, ki ga je imel z več drugimi člani odbora. Priporočal je zgraditev nadaljne mreže utrdb, ki bi ojačile obstoječi kitajski zid in ki bi zlasti zapre luknjico pri Montmedyju. Odbor je nato odobril tehnične določbe predloga ter se je izrekel za odobritev od vlade zahtevanih sredstev. Dela na teh utrdbah se bodo pričela že do konca poletja.

Vojna v Ameriki

Pariz, 25. maja. AA. Po poročilu »Associated-Press« iz Lapaza, ki ga je razširil tudi Havas, so imeli »Pragvajci pri bolivijskem protinapadu v odseku Ballivián 6000 mrtvih in 12.000 ranjenih.

Nemčija bo ustavila plačila

Pariz, 25. maja. AA. Londonski »Daily Herald« trdi, da bo nemška vlada 1. julija t. l. proglasila šestmesečni moratorij za vse zunanje dolgove, tudi za Dawesovo in Youngovo posejito.

Smrt francoskega slikarja

Pariz, 25. maja. AA. V Parizu je umrl star 72 let znameniti karikaturlist Leandre, eden izmed velikih mojstrov pariške karikature iz »montmartreske« predvojne dobe.

Barthou bo poročal

Drevi bo francoski zunanji minister podal v parlamentu obširen ekspezo o zunanji politiki

Pariz, 25. maja. r. Na današnji seji ministrskega sveta je zunanji minister Barthou obširno obrazložil stališče, katero je zavzela francoska delegacija na zadnjem zborovanju Društva narodov. V teh izjavah zunanjega ministra igrajo razorožitveno vprašanje, francosko-ruski razgovori za zblizanje in francoska posaarska politika glavno vlogo. Kakor se doznava, namerava Barthou tudi v izjavah, ki jih bo drevi podal v zunanje-politični debati v zbornici, zlasti govoriti o teh vprašanjih. Ministrski svet je nato odobril glavne obrise izjav, ki jih bo dal Barthou jutri v zbornici. Stališče francoske vlade, ki ga tudi danes naglašajo listi, je tole: Francija odklanja določitev datuma plebiscita v Posarju, dokler se nemška vlada ne bo obvezala za nekako manjšinsko zaščito za one prebivalce v Posarju, ki bodo glasovali proti Nemčiji.

Pariz, 25. maja. AA. Havas poroča: Cevprav je posaarsko vprašanje odstavljeno z dnevnega reda sveta DN, sodijo listi, da

bosta francoski delegat in francoski zastopnik v posaarski vladni komisiji spravila na dnevi red incident v Sarrelouisu, kjer so nacionalni socialisti napadli francoske študente. Francoska vlada ima po drugi strani popolno zaupanje v posaarsko vladno komisijo, ki je uvedla preiskavo o omenjenem incidentu, in zato ne bo pri njej intervenirala. Gotovo je le to, da postavlja incidenti v Sarrelouisu in Saarbrücknu posaarsko vprašanje spet v prvo vrsto perečih problemov. Listi mislijo, da bo Barthou v veliki zunanje-politični debati, ki se danes začne v poslanski zbornici, posvetil glavno pozornost stališču, ki ga je zavzela francoska vlada o tem vprašanju. Francoski zunanji minister bo v tej pomembni debati tudi podal izjave o razorožitvenem vprašanju in o svojih nedavnih razgovorih z Edenom in Litvinovim. »Petit Parisien« pravi, da bo Barthou, ker mora v nedeljo ali ponedeljek odputovati v Ženevo, govoril v parlamentu že drevi.

Prevrat v Bolgariji proti volji kralja Borisa?

Senzacionalne informacije rumunskega lista — Batolov prevzel zunanje ministrstvo

Bukarešta, 25. maja. r. Posebni poročevalci »Diminutac« poročajo iz Sofije, da je bil prevrat v Bolgariji izvršen brez vednosti kralja. Kralj Boris je baje nezadovoljen z novim režimom in je baje že protestiral proti raznim ukrepom vlade. Pri podpisovanju raznih dekretov nove vlade je baje kralj ponovno izjavil, da odklanja za te ukrepe vsako odgovornost.

Sofija, 25. maja. r. Doedanjji bolgarski poslanik v Parizu Kosta Batolov je imenovan za zunanjega ministra. Vse do zadnjega ni bilo sigurno, ali bo Batolov pristal na to imenovanje, ker je bil prvotno določen za to mesto Kalkov, prišaš Cankova. Batolov, ki je prišaš demokratske stranke, je imel

takoj po svojem prihodu v Sofijo dolgo konferenco s predsednikom demokratske stranke Mušanovim in bivšim predsednikom Sobranja Malinovicim. Šele nato se je sestel z ministrskim predsednikom Georgijevim in mu sporočil, da prevzame ponudeno mesto zunanjega ministra. Takoj nato se je vršila seja vlade, po kateri je bil objavljen ukaz o imenovanju Batolova za zunanjega ministra.

Sofija, 25. maja. r. Udruženje rezervnih podoficirjev je imelo večeraj zborovanje, na katerem so razpravljali o novo nastalem političnem položaju. Soglasno je bil sprejet sklep, s katerim pozdravljajo novi režim in mu obetajo vso svojo podporo.

Ogromen plaz zasul 12 vasi

Strašna katastrofa na Kitajskem — Nad 250 mrtvih

Hongkong, 25. maja. r. V provinci Kvantung se je v bližini mesta Ločang utrgal plaz, ki je zasul del mesta in okrog 12 okoliških vasi. Po prvih vesteh je bilo pri tem 250 ljudi ubitih. Ker je plaz zasul reko, je nastala po-

plava, kar je katastrofo še povečalo. Reka je docela izpremenila svojo smer in teče sedaj skozi hrib ter prihaja na drugi strani hriba na dan v obliki ogromnega vrečka.

Peščen vihar v Perziji

Pariz, 25. maja. AA. Iz Teherana poročajo, da je večeraj popoldne v vsej Perziji besnel strašen peščen vihar in da so zato v vsej državi prekinjene brzojavne in telefonske zveze. Tudi mnogo vodovodov je pokvarjenih. Škoda je zelo velika.

Za nov rekord

Pariz, 25. maja. AA. Znana francoska letalca Codos in Rossi sta na letališču v Bourgetu končala vse priprave za veliki polet, s katerim hočeta zboljšati svoj lastni svetovni rekord nepretrganega poleta v daljavo. Letalo je že pripravljeno in letalca bosta startala takoj, ko bodo vremenske razmere to dopustile.

Danes VELIKA PREMIERA PREKRASNEGA FILMA HOTEL NA OCEANU

Ljubesen, ljubosumje, flirt in strast na prekooceanskem brodu. Lepa godba. Predstave ob 4., 7¼ in 9¼ uri zvečer. ELITNI KINO MATICA, telefon 21-24

DNEVNE VESTI

Izseljenci s Holandskega se vračajo. Holandske oblasti so začele precej trdo nastopati proti številnim našim izseljencem...

Nasi rudarji poidejo v Kakanj. Hraščinska občina je prejela te dni dopis uprave rudnika v Kakanji...

Američani nas poselijo. 24. junija prispeta v Ljubljano dve večji skupini Američanov...

Pogreb Franceta Demšarja se je v sredo popoldne razvil v tako močeno žalno manifestacijo...

Deficit zagrebškega OUMZ. Zagrebški OUMZ je imel lani 68.508 Dinov. Vseh podpor je izdal za 26.915.503 Din...

Zivčno bolhim in otožnim nudi mila naravná »Franz Josefovca« vodá dobro prebravo...

Izlet Sušičanov v avijonom v Ljubljano. Sušički Aeropost priradi v nedeljo 27. t. m. z avijonom izlet v Ljubljano...

Nov grob. Danes je umrla v Ljubljani soproga vpkopajnega nadmarčetja mešne elektrarne ga. Ivanka Kodelja...

Vremena napoved praví, da bo večinoma oblačno in spremenljivo vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani...

Brat ubil brata, nežak pa strica. V vasi Vranjku blizu Dervente je bil storjen v sredo zvečer strašen zločin...

Strelna ubila pastirja in 220 ovac. Nad delom Bosanske Krajiné je divjalo v sredo strahovito neurje...

Strala ubila pastirja in 220 ovac. Nad delom Bosanske Krajiné je divjalo v sredo strahovito neurje...

sedaj nanjo vso našo javnost. Zna, ki bi jih veselilo, da prikažemo njih poklieno delo...

— Za rekonvalescentne delavce. Ban draveke banovine g. dr. Drago Marušič je naklonil Stanici za socialno ekrb rekonsvalescentnih delavcev...

Danes Dolores del Rio v prekrasem filmu Meksikanska ljubezen. Film divnih španskih melodij. ZVOČNI KINO DVOR

Cena pernamentne legitimacije za obisk XIV. ljubljanskega veselejšja, ki se vrši od 30. maja do 10. junija...

Kongres računskih uradnikov. V sredo popoldne je bil v Splitu svečano odprt kongres računskih uradnikov iz vse države...

Sprejem v naše državljanstvo. Službene Novine št. 117 z dne 23. t. m. objavljajo seznam v naše državljanstvo sprejetih tujih državljanov...

Uprizoritve »Vdove Rošlince« v Zagrebu. Te dni so v Zagrebu uprizorili premiero Anton Dobroničeve operne komedije »Vdova Rošlinca«...

Koroške novice. Samo dva slovenska učitelja sta na Koroškem, a samo eden je bil nastavljen na slovenski šoli...

Nov grob. Danes je umrla v Ljubljani soproga vpkopajnega nadmarčetja mešne elektrarne ga. Ivanka Kodelja...

Vremena napoved praví, da bo večinoma oblačno in spremenljivo vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani...

Brat ubil brata, nežak pa strica. V vasi Vranjku blizu Dervente je bil storjen v sredo zvečer strašen zločin...

Strelna ubila pastirja in 220 ovac. Nad delom Bosanske Krajiné je divjalo v sredo strahovito neurje...

Strelna ubila pastirja in 220 ovac. Nad delom Bosanske Krajiné je divjalo v sredo strahovito neurje...

Strelna ubila pastirja in 220 ovac. Nad delom Bosanske Krajiné je divjalo v sredo strahovito neurje...

Iz Ljubljane

Iz Bleiwetsovo cesto se betonirajo. Zemeljska dela na Bleiwetsovi cesti so večinoma končana. Vse napeljave, tako elektrika, plin in vodovod, so urejene...

— Na ribjem trgu je že delj časa primerna izbira cenejših morskih rib. Tudi danes je bilo dovolj blaga glede na povpraševanje...

— Cena pernamentne legitimacije za obisk XIV. ljubljanskega veselejšja, ki se vrši od 30. maja do 10. junija...

— Kongres računskih uradnikov. V sredo popoldne je bil v Splitu svečano odprt kongres računskih uradnikov iz vse države...

— Sprejem v naše državljanstvo. Službene Novine št. 117 z dne 23. t. m. objavljajo seznam v naše državljanstvo sprejetih tujih državljanov...

— Uprizoritve »Vdove Rošlince« v Zagrebu. Te dni so v Zagrebu uprizorili premiero Anton Dobroničeve operne komedije »Vdova Rošlinca«...

— Koroške novice. Samo dva slovenska učitelja sta na Koroškem, a samo eden je bil nastavljen na slovenski šoli...

— Nov grob. Danes je umrla v Ljubljani soproga vpkopajnega nadmarčetja mešne elektrarne ga. Ivanka Kodelja...

— Vremena napoved praví, da bo večinoma oblačno in spremenljivo vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani...

— Brat ubil brata, nežak pa strica. V vasi Vranjku blizu Dervente je bil storjen v sredo zvečer strašen zločin...

— Strelna ubila pastirja in 220 ovac. Nad delom Bosanske Krajiné je divjalo v sredo strahovito neurje...

— Strelna ubila pastirja in 220 ovac. Nad delom Bosanske Krajiné je divjalo v sredo strahovito neurje...

— Strelna ubila pastirja in 220 ovac. Nad delom Bosanske Krajiné je divjalo v sredo strahovito neurje...

— Strelna ubila pastirja in 220 ovac. Nad delom Bosanske Krajiné je divjalo v sredo strahovito neurje...

— Strelna ubila pastirja in 220 ovac. Nad delom Bosanske Krajiné je divjalo v sredo strahovito neurje...

Esperanto v šole in prakso

Važna konferenca na Dunaju, ki so ji prisostvovali predstavniki 25 narodov

Dunaj, 23. maja. Letošnji binokotni prazniki pomenijo važen mejnik za mednarodni jezik esperanto. Na Dunaju se je vršila mednarodna konferenca...

— Konferenca je otvoril v nedeljo 20. t. m. ob 10. v dunajskem parlamentu avstrijski minister trgovine in prometa F. Stookinger. V svojem impozantnem govoru je poudaril važnost esperanta za male narode...

— Posredno pomembna pa so bile za konferenco delovne seje, ki so se vršile ves čas v dunajskem doželnem parlamentu a njih se je razpravljalo stvarno, znanstveno in objektivno o tomah: Esperanto v šoli in praktiki...

— Srednje pomembna pa so bile za konferenco delovne seje, ki so se vršile ves čas v dunajskem doželnem parlamentu a njih se je razpravljalo stvarno...

Iz Metlike

— Občinske volitve Metlika-okolica. Naše in »Jurčivo« poročilo o izidu nedeljških občinskih volitev za našo največjo občino Metlika-okolica...

— Nova gasilska četa. V sosednem Suhorju so ustanovili novo samostojno gasilsko četo za vasi Bušinja vas, Berača vas ter Gorenji in Dolenji Suhor...

Iz Maribora

— Iz studenskih občinskih pisarne. Občina v Studencih pri Mariboru betonira sedaj del ceste na obrežju v Studencih, tam, kjer je voda vedno odnašala zemljo...

— Dinamo je ukradel kolo pustil. V tork popoldne je neznanec ukradel Dragič Nardinovi, uradnici pri tvrki Pinter & Lenard...

— Nad mestnim grabnom Kristanova hiša. Precejšnjo oviro pri gradnji dr. Kristanove stanovanjske hiše na vogalu Kopališke in Tattenbachove ulice je predstavljal takozvani mestni ali stari graben...

— Iz mestnih podjetij. V petek 25. t. m. je pričela posloovati samostojna blaginja Mestnih podjetij (Ortožnova ulica 2. l. nad.). Zaradi tega je prenehala v četrtek 24. t. m. mestna blaginja sprejemati vpiladila in izvrševati izplačila za račun Mestnih podjetij Obnem prenehanje poslovanja dosedanje blaginje pri pl...

— Hud naliv. Včeraj popoldne okrog 15. ure se je nebo nad Trbovljami nenadoma zatemnilo, da je postala naša dolina še temnejša kot je. Iz temnosivih oblakov se je po hudem viharju viliha moč na ploha, ki je trajala skoraj eno uro. Lilo je kot iz skafa. Vihar je napravil precej škodo na sadnem drevju, deroča voda pa na potih, ki jih je ponekod hudo razorala...

Afera inž. Ugrona

narni, pri elektrotehničnem podjetju in pri avtoindustriji. V bodoče se bo vršilo vplačevanje računov za pla in za električni tok (v kolikor se ne izvrši po inkasantih), za instalacije, najemnine, pogrebe itd. pri novi blagajni Mestnih podjetij, pri kateri se bodo izplačevali tudi vsi računi za dobave in dela, izvršena po naročilu Mestnih podjetij Blagajniške ure od 8. do 12.

— Velika gasilska tombola. Gasilska četa Trbovlje-trg priradi kakor vsako leto tudi letos veliko gasilsko tombolo, katere čisti dobiček je namenjen za nabavo potrebnega gasilskega orodja. Tombola gasilske čete Trbovlje-trg so znane po bogatih in številnih dobitkih, ki jih nudijo vsem, ki iščejo v današnjih težavnih časih sreče. Zato vlada med vsemi sloji prebivalstva tudi za letošnjo gasilsko tombolo izredno zanimanje. Tombola bo na praznik, t. j. v četrtek 31. t. m. popoldne na velikem gasilskem vrtu v Trbovljah.

— Hud naliv. Včeraj popoldne okrog 15. ure se je nebo nad Trbovljami nenadoma zatemnilo, da je postala naša dolina še temnejša kot je. Iz temnosivih oblakov se je po hudem viharju viliha moč na ploha, ki je trajala skoraj eno uro. Lilo je kot iz skafa. Vihar je napravil precej škodo na sadnem drevju, deroča voda pa na potih, ki jih je ponekod hudo razorala. Vendar je na ploha napravila vsaj eno koristno delo, to je, da je temeljito očistila strugo Trbovljaščice, v kateri se je sčasoma nabralo obilo nesnage.

— Pesviki koncert. Oktet Društva rudniških nameščencev je postal zadnje čase izredno agilén. Opogumljen po lepih uspehih, ki jih je dosegel s petjem v ljubljanskem radiu, na koncertu glasbenega društva v Hrašniku in naposled pred 14 dnevi v Trbovljah, kjer je dosegel nedvomno največji moralni in gmetni uspeh, saj je bila velika dvorana sošolskega doma docela zasedena, se je odločil priradi še en koncert, in to najprej naših narodnih in umetnih pesmi. Zato naj ljubitelji lepe pesmi ne zamudijo koncerta, ki ga priradi Oktet DRN v nedeljo 27. t. m. ob 16. uri v Družtvenem domu v Trbovljah.

Ponson du Terrail:

30

Lepa židovka

Roman

— Čudite se, da je guverner zapovedal aretirati moža, ki ga je imel rad in ki ga visoko ceni. Takoj vam pojasnim to.

— Govorite!
— Grofu de Blossac preti smrtna nevarnost, ki je ni mogoče preprečiti drugače, kakor da pride za en dan ali dva v ječo!

— To je pa res čudno!
— Gospod, — je nadaljeval Hektor mirno. — Vem, da bi radi uganili, kdo sem, da bi mi radi pogledali v obraz. Toda to se vam ne po posrečilo. Zadržite se, če vam povem, da sem prijatelj in sicer dober prijatelj grofa Filipa de Blossac in da sem izposloval to tirnico samo z namenom pomagati mu. Zdaj mi pa dovolite pojasniti vam za deva podrobneje.

Častnik se je priklonil.
Hektor de Meilleray je nadaljeval:
— V Chateau-Trompette grofa ne boste našli.

— Kje pa?
— V ulici des Argentiers. Vzemite s seboj dvajset mož in razdelite jih v dve patrulji.

— Dobro.
— Obe patrulji naj odkorakata v ulico des Argentiers, vsaka od svoje strani, in se ustavita pred hišo žida Samuela.

— Kaj pa potem?
— Zelo verjetno je, da naletite pred židovo hišo na skupino oboroženih mož, ki bodo skušali razbiti vrata.

— Dobro!

— Morda boste tudi zagledali moža, ki se bo zoperstavljal vsem z mečem v roki. To bo grof Filip. Vaša prva dolžnost bo priskočiti mu na pomoč.

— Potem pa aretirati ga?

— Da.

— In kam naj ga odvedem?

— V trdnjavo Ha.

— Gospod, še besedico prosim. — je dejal častnik.

— No?

— Ali naj aretiram tudi one druge?

— Tega bi vam ne svetoval.

— Kaj pa, če pridem tja šele med bitko in če bodo tam že mrtvi ali ranjeni? Kaj naj storim v tem primeru?

— Pustite jih na ulici.

Hektor de Meilleray je pogledal na uro, rekoč:

— Zdaj pa le hitro na pot. Časa ne smete izgubljati.

Častnik je stopil na čelo dvajsetih mož in hitro odkorakal v mesto.

Baron Hektor se ni več vrnil v Chateau - Trompette, temveč je krenil počasi za vojaško patruljo.

Častnik je sicer hitel za vojaki, kar se je dalo, da bi čim prej izpolnil povelje, vendar sta pa prišli patrulji pred židovo hišo kakor smo že slišali, ko je bila bitka skoraj že končana.

Izmed sedmih napadalcev je bilo pet mrtvih in dva tako težko ranjenih, da so že umirali. Tudi izmed naših štirih Gaskoncev je bil eden dokaj težko ranjen in sicer grof de Coarasse.

Zadnja dva markizina kavalirja sta jo popihala, čim sta zagledala vojaško patruljo, in vojaki so ju pustili skozi svoje vrste.

Filip de Blossac — tudi to že vemo — je zlomil svoj meč na kolenu in vzkljnil:

— Kaj? Mene hočete aretirati?

— Da, gospod kapitan, — se je odgovoril poročnik vlnudno.

— In to povelje naj bi bil izdal guverner?

— Edino on ima to pravico.

— In kam me odvedete?

— V trdnjavo Ha.

— Dobro, — je odgovoril Filip.

Pripravil se je, da bi mogel slediti vojakom.

Ta čas so se pa v bližini Gaskonci posvetovali z Raoulom.

— Kaj če bi napadli vojake? — je menil Galaor.

— To je tudi moj predlog, — je brž pritrdil Clodion de Main-Hardy.

— Jaz pa, ki mi je še največ ležeče na bratrančevi svobodi, — se je oglašal Raoul, — sem mnenja, da ne smemo ničesar storiti.

— Zakaj?

— Počakajte trenutek.

Raoul je stopil k poveljujočemu častniku, rekoč:

— Dovožite, gospod, samo dve besedi.

— Govorite, — je odgovoril poročnik prijazno.

— Moj bratranec grof Filip de Blossac, vaš jetnik in jaz, — je nadaljeval Raoul, sva šla po tej ulici. Naenkrat je naju napadlo več maskiranih mož. Na pomoč so nama priskočili prijatelji, a drugo je vam že znano.

— Dobro, gospod.

— Grofa Filipa ste aretirali?

— Da.

— Potem pa morate aretirati tudi mene.

— Tega ne smem storiti.

— In tudi piemiče, ki so nama prikočili na pomoč.

— Gospod, — je odgovoril poročnik, — kapitana Filipa nisem aretiral zato, ker se je boril...

— Zakaj pa?

— Ker sem dobil posebno povelje.

— In ste vedeli, da najdete gospoda grofa v tej ulici?

— Da, gospod.

— No torej, — je dejal Raoul prijazno, — dovolite mi, prosim, spregovoriti nekaj besed z bratrancem brez vsake priče.

— Prosim.

In poročnik se je umaknil.

Raoul se je obrnil k Filipu in mu zašepetal:

— Najna zadeva stoji mnogo boljše, nego sem mislil.

— Kaj hočete reči s tem?

— Samo sreča je, da ste bili aretirani.

— Kaj pa govoriš?!

— Tako boste vsaj varni pred markizino osveto.

— Toda moja žena in moj otrok, — je odgovoril Filip otožno, — ostaneta tu brez zaščite.

— Kaj ne ostanem tu jaz? — je vprašal Raoul ponosno.

In ko je grof hvaležno stisnil bratranca roko, mu je le-ta še zašepetal:

— Pustite se mirno odvesti v ječo in nikar se ne uirajte!

— Dobro.

— Obljubljam vam, da bosta Sara in vaš otrok na varnem, predno napoči jutranja zarja... Potem vas bom lahko obiskal v ječi in vas pomiril glede nune usode. Dotlej pa z bogom, dragi bratranec!

Raoul je objel Filipa in se zopet pridružil Gaskoncem.

Grof Filip de Blossac se je vrnil k poročniku, rekoč:

— Pripravljen sem, gospod!

— Vojaki so obkolili jetnika in krenili z njim proti trdnjavi Ha.

Dva vneta zagovornika starih ljudi

Ameriški učenjak trdi, da se prične pravo življenje šele s 40. letom, angleški učenjak je pa še širokogrudnejši

Skoraj v vseh državah se oglašajo mladi, ki godrnjajo in zabavljajo na stare ljudi. Mladina se pritožuje, da jo stari ljudje ovirajo v napredku, ker se ji nečejo umakniti s svojih mest in iz svojih poklicev. Mladina pravi, da ne more naprej. Pa tudi stari ljudje se nečejo udati in baš zdaj, ko je brezposelnost najhujša, se čutijo nekako pomlajene, še sposobne za delo. Stari se pritožujejo, da jim dela mladina krivico in zatrjujejo, da so si baš na stara leta pridobili potrebne izkušnje in postali dovolj pametni, da lahko izpolnjujejo svoje dolžnosti bolje od vrto-glave mladine, ki se preveč udaja nedosegljivim idealom in bujni domišljiji.

Nastane vprašanje, kdo ima prav. Pod pritiskom gospodarske krize so vse države potisnile navzdol starostno mejo uradnikov in uslužbencev. Pa tudi prej, v dobri blagostanji, je bilo komaj prekoračeno 40. leto, pa je bil človek že omejen v izbiri poklica in iskanju službe. Marsikje so ga odklonili, češ da je že prestar za to ali ono mesto, da rabiyo samo mlade moči. In nikjer se niso tega načela tako strogo držali, kakor v Ameriki. Pravica pa včasih vendarle zmaga, če že druga ne, pa vsaj zgodovinska. In baš v Ameriki se je pričel zdaj prvič psihološki orevrat.

Pred dobrim letom je izdal znani ameriški učenjak knjigo pod naslovom »Življenje se začneja s 40. letom«. Učenjak vneta zagovarja tezo, da postane človek za delo v polni meri sposoben šele s 40. letom. Za to knjigo so se na knjižnem trgu kar trgali. Niso ja segali po nji samo priletni ljudje, kakor bi človek mislil, temveč vsa javnost je sprejela knjigo z veseljem in kmalu so se pojavile tudi posledice. V industrijskih in drugih podjetjih so odpustili dražestna, koketna dekleta in sprejeli na njihova mesta izkušene priletne ženske, ki so se bolj osredotočile na delo, nego na flirt. Tako vsaj mislijo njihovi šefi. Mlada dekleta se preveč zanašajo na svojo mikavnost in si

skušajo s svojo zunanostjo priboriti iste ugodnosti, kakor priletne ženske z marljivostjo.

Tudi v Angliji je nastopil mož, ki zagovarja isto stališče. Prekosil je celo svojega somišljenika v Ameriki, ker trdi, da se začneja pravo življenje s 60. letom. To odgovarja menda razliki v starosti med Anglijo in Ameriko. Londonski zdravnik sir Thomas Oliver je pravičen napram obema spoloma. V enaki meri priznava pri moških in ženskah 60. leto kot tisto, ko postane človek sposoben za plodnostno delo. V svojem predavanju v zavodu za higijeno, ki mu predseduje, je izjavil, da se je v zadnjem stoletju podaljšalo človeško življenje povprečno za 10 do 12 let. Zdaj imamo mnogo več 100 let starih ljudi, kakor v prejšnjih časih, je dejal dr. Oliver, in ker so se higijenske razmere znatno zboljšale, imamo tudi mnogo več zelo čilih, zdravih in za vsako delo sposobnih šestdeset- in sedemdesetletnikov, ki bi lahko zavzemali najodgovornejša mesta, samo če bi jih bilo dovolj. Tudi za težko telesno delo priznava dr. Oliver 60. leto kot še zelo primerno in trdi celo, da je človek za tako delo v teh letih najspodobnejši. Za plodno duševno delo, kakor tudi za odgovorna mesta, priznava še višjo starost kot naprimernejšo in trdi, da dosežejo moški v duševnem delu najvišje uspehe s 70. letom ali še pozneje.

Priletni ljudje so našli vnetega zagovornika v starem in novem svetu. Dva odlična učenjaki jim predočujeta življenje v drugačni luči, nego smo ga gledali doslej, in gotovo se bo marsikateremu priletnemu možu odvalil kamen od srca. Pa tudi mladino tolaži dr. Thomas Oliver zelo duhovito s tem, da jo opozarja na podaljšano mladost, če bodo starostne meje splošno potisnjene nazaj. Mladost pa ostane kljub zagovarjanju starih najlepša, pa tudi najbolj vroglava. Tudi mladina je lahko vesela, če se bo mladost podaljšala za 10 do 12 let.

Visoka starost se podeduje

Ameriški biolog prof. Raymond Pearl je proučil 2000 ljudi, starih 90 do 100 let, in ugotovil je, da vplivajo na visoko starost dedne lastnosti, ki utrdijo telo, da postane odpornejše, tako da ga starost ne more stresti. Trezno življenje ne igra tako važne vloge, tobak in alkohol tudi ne škodujeta človeku tako, kakor se splošno misli. Prof. Pearl je proučil 15.000 skoraj stoletnih starcev in stark iz vseh delov sveta, podrobneje pa kot rečeno 2000, in ugotovil je, da je bila visoka starost teh ljudi pri njihovih prednikih.

V osemdesetih od sto primerov se je izkazalo, da je bila najvišja starost dosežena z mešanjem dveh rodbin enakih lastnosti. Kar se tiče delitve po rasah, je Pearl ugotovil, da dosežejo najvišjo starost ljudje nordijske rase. Na Norveškem dočakata starost 92 let izmed 1000 ljudi dva, v Ameriki pa samo eden. Pearl se je zanimal tudi za vpliv nikotina in alkohola. Ugotovil je, da na visoko starost ne vplivata. Nasprotno, med ljudmi, ki jih je proučeval, je ugotovil večje število kadilcev in zmernih pivcev, nego med ljudmi, ki dosežejo povprečno starost. Tudi stopnje inteligence ne igra pri visoki starosti nobene vloge. Dolgo življenje je torej odvisno samo od dednih lastnosti.

Marconijev izum za medicino

Električni noži, ki bi z njimi v kirurgiji delali brez prelivanja bolnikove krvi, niso nič novega, pač je pa Marconijev električni nož v medicinske svrhe zelo izpopolnjen. To je navadna paličica, ki je en njen konec spojen z električnim aparatom. Na drugem

koncu »čarobne« paličice je nabrusena kovinska lamela. Če položimo lamelo na košček mesa, ga prereže tako, da ne kane iz njega niti kaplja krvi, prevez je suh in enakomeren. Paličica s kovinsko lamelo je namreč elektroda, ki se v nji električni tok izpreminja v toploto tako, da so tkiva takoj uničena, čim pride lamela z njimi v stik. Čim se lamela dotakne žile, se ista zaradi vročine takoj skrči tako, da iz nje ne more niti kapljica krvi. Veliki pomen Marconijevega operacijskega noža je v tem, da se daje z njim odstraniti tudi bule in operirani del telesa ne pride v stik z normalnim obtokom krvi, kar pomeni, da ne krvavi, da torej bolnik ne oslabi.

Drugi Marconijev izum za zdravniško vedo je aparat, ki umetno razvija toploto v poljubnem notranjem organu, obenem se pa da z njim izzvati vročica. Tretji izum slavnega Italijana pa uniči s kratkim valovi bakterije v človeškem in živalskem telesu. Tudi s pomočjo te naprave se da izzvati silna vročica, ki pa kmalu poneha. Praktično porabo novega izuma in njega pomen bo pokazala šele bližnja bodočnost, kakor se je ugotovilo na zborovanju zdravnikov in fizikov v Chelemsfortu, kjer je Marconi demonstriral svoje zadnje izume.

Nezaupljiv mož.
— No, možiček, kako ti tekne toita?
— Imenitno, draga ženica. To si gotovo kupila sama.

Navdušenje za preteklost.

Mlad komponist prinese klavirni izveček svoje nove operete starejšemu tovarišu in ga vpraša, kaj sodi o njem. Tovariš sede za klavir, odigra nekaj strani in pravi:

— No, no, dragi prijatelj, kdo bi si mislil, da se navdušuje tako mlad človek za tako stare melodije.

VAJENCA

za kovaško obrt sprejme takoj Franc Kremesec, kovač, Metlika. — Hrana in stanovanje v hiši, drugo po dogovoru. 1905

ZELO POCENI

se oblečete pri PRESKERJU, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 14. 6/T

KJE SE BOSTE FOTOGRAFIRALI?

Najbolše posnetke vam napravi samo Foto Mayer, Maribor, Gosposka ulica 2. 1897

KAVARNA STRITAR

vsak večer koncert — »prvo-vrstne pjevačice«. 1906

TRI PRAZNE SOBE

solnčne in prazne, vse s separatnim vhodom in elektriko — oddamo za takoj posamezno ali skupaj v gostilniškem domu, Privoz 11. Pisarna Združenja. 1902

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v

LEKARNI DR. G. PICCOLI, LJUBLJANA, Dunajska c. 6 39/T

ZOBOTEHNIČNO

učno mesto išče 16 leten nadarjen fant poštenih staršev srednješkolsko izobrazbo. — Cenj. dopise na upravo »Slov. Narod« pod »Sposoben 1903«.

PRVOVRSTNI SLADOLED pecivo, čokolado, kandite na drobno in debelo pri Hih Emanuel, slaščičar, Maribor, Slovenska ulica 5, Aleksandrova cesta št. 40. 1834

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

V globoki žalosti naznanjam, da je moja ljubljena soproga, gospa

IVANKA KODELJA,

rojena ŠLIBAR

soproga nadmonterja mestne elektrarne v pok,

danes po dolgotrajnem, mukopolnem trpljenju, previdena s svetotajstvi, mirno preminula.

Pogreb predrage pokojnice bo v soboto, dne 26. maja 1934 ob 4. uri popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališču k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 25. maja 1934.

Žalujoči soprog, in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Za številne izraze sočustvovanja, tolažilne besede in darovano prekrasno cvetje ob smrti našega nad vse ljubljenega nenozabnega soproga, papana in opapana, gospoda

PAVLA BLINCA

SVETNIKA ŽELEZNIŠKE DIREKCIJE V P.

se tem potom vsem najtopleje zahvalujemo.

V prvi vrsti se zahvalujemo gg. zdravnikom, dr. Merčunu, dr. Igljčarju in dr. Avramoviču, ki so z vsami sredstvi skušali rešiti življenje dragega pokojnika, kakor tudi častnim sestram usmiljenkam, ki so mu požrtvovalno stregle do zadnjega.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v cerkvi na Rožniku dne 29. maja ob 7. uri in v cerkvi Marijinega oznanenja v Ljubljani dne 27. junija ob 7. uri.

Sv. maše za umrle člane rodbine se bodo brale v stolni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani, v župni cerkvi na Vinici v Beli Krajini, na Bledu in v cerkvi sv. Elizabete na Dunaju.

ZAHVALOČI OSTALI.